

glec ga

> Občasnik Gledališča Koper
> Letnik XXII > Številka 4
> Oktober 2024 > Brezplačni izvod
> ISSN 1854-0449

Poštnina plačana pri pošti
6104 KOPER – CAPODISTRIA
NDP

Yasmina Reza
Tri verzije življenja

Nina Šorak
Tri verzije moči

Bojan Kambič
Vesolje za začetnike

Yasmina Reza

Tri verzije življenja

(Trois versions de la vie, 2000)

Prevajalka
Suzana Koncut
Režiserka
Nina Šorak
Scenografinja
Urša Vidic
Kostumografinja
Tina Pavlovič
Avtor glasbe
Laren Polič Zdravič
Lektor
Martin Vrtačnik
Oblikovalec svetlobe
Jaka Varmuž

Igralci
Henri
Rok Matek
Sonia
Anja Drnovšek
Hubert Finidori
Luka Cimprič
Ines Finidori
Alenka Kraigher

Iskrena zahvala **Maruši Majer** in dr. **Maruši Bradač** za pomoč pri ustvarjanju predstave.

Tonski tehnik **Martin Belac**. Lučni tehnik **Amar Ferizović**. Rekviziter (tudi v vlogi *Rekviziterja*) **Matija Šik**. Tehnični vodja **Ivo Štokovič**. Maskerka in frizerka **Sara Longar**. Odrski tehnik **Matija Šik**. Garderoberka **Karolina Rulofs**.

Premiera

25. oktobra 2024 v Gledališču Koper

Predstava nima odmora.

Sezona 2024/2025
Uprizoritev 3

Dramatičarka Yasmina Reza je večkrat poudarila, da je njeno dramsko besedilo *Tri verzije življenja* "metafizična igra", in ne burka, kot besedilo največkrat razume občinstvo, pa tudi kritiki. Kako besedilo berete vi?

Če bi gledališča *Tri verzije življenja* oglaševala kot metafizično igro, najbrž ne bi imela veliko obiskovalcev, vendar pa je avtoričina žanrska opredelitev točna. Vsebinska osnova njenega besedila je dejansko metafizična igra, saj se dialog med moškima protagonistoma, astrofizikoma Henrijem in Hubertom, iz znanstvenih pogovorov o vesolju prenese tudi na širši spekter dojetanja sveta, dojetanja sebe v okviru sveta, človeka znotraj vesolja. Njunemu vstopu v filozofski diskurz na jezikovni ravni sledi tudi Reza, zato verjamem, da lahko trdno stoji za opredelitvijo "metafizične" igre. Sama besedilo berem kot "igro", čeprav gre tudi pri tej oznaki za zelo širok pojem. Glede na vaše vprašanje in na dramska besedila, ki sem jih režirala doslej, pa lahko dodam, da je to besedilo vendarle najbolj komično med njimi.

V čem se potemtakem v "metafizičnosti" kaže komično?

Najprej v dramski situaciji, nato še v formi, saj dramsko situacijo, dogodek, ki je osnovna enota naše igre, Reza ponovi v treh verzijah, na kar aludira že naslov igre. Komična je najprej že dramska situacija, v kateri prvi par, Hubert in njegova žena, obišče drugi par na dan, ko za obisk niso bili dogovorjeni; gostitelja na obisk seveda nista pripravljena, dogajanje pa je zaradi posledične nepredvidljivosti in improvizacije prvega in tudi drugega para smešno. Komičnost prav tako izhaja iz socialne in družbene neenakosti parov, odnosov med zakoncema obeh parov, predvsem pa iz ponavljanja situacije; Reza uporablja namreč preizkušen komedijski trik, klasični element komedije – repetitijo. Ponavljanje na odru je za gledalca vedno smešno, saj ga najprej presenetijo, ko pa ga le-ta prepozna kot del odrskega dogajanja in ga zato tudi pričakuje, lahko postane smešno. Na vajah smo poskušali izkoristiti vse komične elemente, ki jih besedilo ponuja, vendar smo v igralskem smislu ostali v polju odrskega realizma: igralci ne karikirajo in ne ilustrirajo likov, temveč pri gradnji značajev izhajajo iz konkretnih oseb, psihologije. Če povzamem: igra vsebuje komične elemente, nočemo se jim izogniti, prav tako pa jih ne želimo za vsako ceno izpostavljati.

Tri verzije življenja so tri različice istega dogodka, ki se na prvi pogled sučejo le okoli objave znanstvenega članka o temi, za katero se izkaže, da jo je raziskal in objavil že nekdo drug. V čem ste iskali

razlike med posameznimi različicami oziroma prizori, ki so si na prvi pogled res podobni? V žanrski interpretaciji?

Kot režiserko, diplomirano filozofinjo in dramaturginjo me seveda bolj kot forma zanima vsebina igre, bolj kot igralci, ki so sposobni na tri različne načine izreči isto repliko, me vznemirja misel, kaj želim z uprizoritvijo sporočiti gledalcu. Znotraj treh verzij sem zato poskušala poiskati odgovor na vprašanje, kako se ljudje odzivamo v določenih situacijah in zakaj smo, ko se vpletemo v takšno situacijo, vedno soodvisni, ne glede na to, na kateri strani smo – na strani močnejšega ali šibkejšega. Če bi v interpretacijo treh prizorov uvedla le žanrsko raznolikost, od vsebine ne bi ostalo ničesar.

Gre torej za igro o moči, za misel, da se človek vzpostavlja na podlagi moči?

V primeru *Treh verzij* to drži. Človek na poziciji moči vedno potrebuje nekoga, ki ga podpira; če pod seboj nima koga, ki njegovo pozicijo moči omogoča in jo celo postavlja pred lastne interese, potem ta, ki naj bi imel moč, začne to pozicijo izgubljati. In ker je pozicija moči tudi vrsta odvisnosti, ki se ji je težko odreči, tak človek slej ali prej začne izgubljati tla pod nogami. V *Treh verzijah* poskuša pozicijo moči ohranjati Hubert. To je pozicija mentorja, astrofizika, znanstvenika, ki s svojim vplivom mlademu raziskovalcu lahko pomaga pri objavi članka v strokovni reviji in s tem pri napredovanju. Toda način, kako mlajšemu kolegu, Henrijju, pove za slabo novico, to je, da je članek z enako tematiko objavila že druga strokovna revija, pa je vprašanje, kaj hoče s tem doseči. V prvem prizoru, poimenovala sem ga *Katastrofa*, sta Hubertovi škodoželjnost in zloba neizmerni, zato način, na kakršnega Henrijju predoči objavo konkurenčnega članka, za mlajšega raziskovalca pomeni "znanstveni pokop". V drugi različici oziroma prizoru je Hubertov pristop bolj sproščen, članek omeni le mimogrede, da bi, kot pravi, "zabelil" večer. Šele tretja verzija prinese preobrat: Henri v igri, ki jo želi voditi Hubert, ne sodeluje več in Hubertova moč začne bledeti. Dokler se mu Henri dobrika, pred njim klečeplazi in ga podpihuje v njegovi moči, mu omogoča da je to, kar želi biti, ko pa ne sodeluje več, Hubert ne ve več, kaj bi. Takrat v igro vstopi celo Hubertova žena Ines, ki moža, četudi imata problematičen odnos, hvali, povzdiguje in oznani, da je bil sprejet v akademijo znanosti. Kot režiserka si želim, da bi gledalec razumel, da v podobnih igrah razmerij moči prepogosto prostovoljno sodelujemo tudi sami, saj se ne znamo postaviti na lastne noge in reči "Dovolj!".

Tri verzije moči

Pogovor z režiserko Nino Šorak

Foto: Jemnej Campelj

Tri verzije dogodka so z gledališča dramske situacije skoraj identične. Tudi liki v situacije vstopajo enako?

Na prvi pogled morda res, vendar sem se odločila, da bodo igralci v vsak prizor vstopili z drugačno interpretacijo. Ne le zato, ker je vzdušje v vsaki verziji drugačno – prvi dve sta živi, iz "mesa in krvi", zadnja, najkrajša, pa je najbolj formalna in napisana v privzdignjenem, nekoliko filozofskem jeziku –, temveč tudi zaradi scenografije, odrskega prostora, v katerega igralci vstopajo iz zasebnega prostora. Odrski prostor obdajajo namreč gledalcem vidne igralske garderobe, v katerih se igralci pripravljajo na nastop med posameznimi prizori ali pa čakajo na vstopo znotraj posameznih prizorov. V prvo verzijo, v kateri gredo liki v svoji zlobi, načinu komuniciranja, ki je preveč agresiven, predaleč, vstopajo v prizorišče posamezno, ker se vsak v svoji garderobi na nastop pripravlja individualno. V drugo verzijo, ki sem jo poimenovala *Obup*, vstopajo po parih, z več refleksije in bolj umirjeno, vendar jim še vedno spodsrsne in znova padejo v destrukcijo, v tretji, v kateri se končno postavijo na noge in situacijo izpeljejo znotraj "zdravih" socialnih okvirjev in sem jo zato poimenovala *Zdrava utopija*, pa na oder stopijo povezani, kot ekipa.

Henri med liki ostaja nekakšna izjema, saj je edini, ki znotraj treh verzij doživi obrat in dozori ...

V zadnji verziji Henri prvič vzpostavi distanco in se odloči, da ne bo več žrtev mobinga, žrtev Hubertovega izživljanja nad njim. Še vedno je pripravljen delati to, kar dela rad, še vedno ostaja v krogu znanosti, vendar za napredovanje ne bo več požiral žaljivk ter servilno izpolnjeval želja in ukazov nadrejenih. Kaj je bila kaplja čez rob in kdaj je v njem dozorela odločitev za spremembo, iz besedila ne izvem, vemo pa, da se tako odzovejo ljudje, ki sami ali v sodelovanju s strokovnjakom preizprašujejo svoje vzorce obnašanja, od kod so jih prinesli in kako jih podajajo naprej. Ko se na neki točki samozavedanja in refleksije odločijo za spremembo ter se na dražljaje okolice začnejo odzivati drugače, kot jih je bila ta vajena, se spremeni tudi njen odnos do tega človeka. V skrajnih situacijah, naj gre za smrt, vojno ali bolezen, posameznik takšnih sprememb ni sposoben storiti, v vsakodnevnih odnosih zahodne Evrope pa lahko človek veliko stori za to, da pridobi in ohrani možnost odločanja. Pri liku Henrija smo se z vprašanjem samopodobe intenzivno ukvarjali, predvsem pa skušali najti trenutek njegovega obrata in analizirati odzive okolice – Sonie, Huberta in Ines – nanj. Če bo gledalec po predstavi odšel domov z

Foto: Jaka Varmuž

zavestjo, da lahko naredi podoben korak, kot ga je naredil Henri, smo s predstavo dosegli naš cilj.

Henri in Hubert sta astrofizika. Je za igro ključno, da se ukvarjata prav z astronomijo ali bi lahko bila tudi znanstvenika na katerem koli drugem naravoslovnem področju?

Če je Reza res hotela napisati metafizično igro, je področje njunega delovanja ključno, saj avtorica skozi njun dialog pa tudi dialog njunih partneric prevprašuje dva pola razumevanja sveta, človeka: popolno objektivizacijo človeštva in sveta kot najvišjega cilja vsega znanstvenega prizadevanja ter človeka, ki vsemu, tudi vesolju, lahko podeli smisel. Zaradi znanosti, ki temelji na dokazljivosti, izračunih, modelih in simulacijah, ki nam vedno znova in vedno bolj pomagajo razumeti svet in vesolje, je slednje vse manj zavito v tančico neznanega in skrivnostnega. Zdi se samoumevno, še posebej za znanstvenike, da se zato vedno znova sprašujemo o lastni neznanosti in majhnosti, o "drobcu", ki časa, odmerjenega za življenje, ne more meriti v času vesolja. Tej perspektivi objektivizacije Reza zoperstavlja Hubertovo ženo Ines, ki ne verjame, da je človek nekaj neznanega v dimenzijah vesolja in govori o tem, da je prav človek tisti, ki je "luknjam, ugasil svetlobi, neskončnosti in večnosti, stvarjem, ki je nihče ne vidi", dodelil smisel, ime, pomen in lepoto in je v njih videl nekaj več. Prav človek je ta, ki osmišlja, in zaradi katerega so stvari take, kot so. Reza, ki sopostavlja oba pola, zato v uvodnem Hubertovem monologu zadnjega prizora zelo jasno začrta ta manko: bolj ko smo oboženi z znanjem, dlje ko sežemo z vednostjo, manj je enotnosti, h kakršni stremita filozofija in religija. V svetu, ki je vedno bolj fragmentiran, žalujemo za svetom, v katerem ni bilo ločenosti, vedno manj smo sposobni delovati enotno in povezano kot skupina, postajamo vse večji egoisti, sposobni skrbeti le še za lastno dobrobit, vse je le še nekakšna praznina brez smisla. To je metafizični element, ki ga Reza vplete v igro in se mi zdi še posebej pomemben.

Zdi se, da Reza z vprašanji, ki segajo na polje filozofije, opravi "na kratko" in v igri ne išče odgovorov nanje?

S *Tremi verzijami življenja* mi je bilo prvič zaupano besedilo, pri katerem mi je bilo znanje filozofije v veliko pomoč. Nastavek avtoričinih filozofskih misli pri vseh štirih protagonistih mi je bil znan, njihova razglabljanja o svetu in sestvu mi niso predstavljala tujega, preveč intelektualiziranega sveta. Reza svojim likom postavi poetični in filozofski jezik kot del normale, o tem se ne preizprašuje. Vprašanja, ki jih postavi znotraj drame, pa namenoma ostanejo brez odgovorov, saj gledališče vprašanja odpira, ne pa zapira.

Če je za vprašanje celovitosti sveta in človeka ključna astrofizika, se vendarle ne morem izogniti vprašanju, zakaj protagonista razglabljata prav o ploščatosti halojev in o temni snovi, ki so za večino gledalcev zagotovo neznanka?

V času, ko je besedilo nastalo, je bila temna snov, ki obdaja našo in druge galaksije večja neznanka tudi za strokovnjake, danes pa ljudje, ki se poklicno ali ljubiteljsko ukvarjajo z astronomijo, vedo, kaj so haloji. Če bi Reza *Tri verzije življenja* pisala danes, torej dve desetletji in pol pozneje, bi najbrž za temo Henrijevega članka izbrala drugo, še neraziskano področje. Haloji oziroma sploščene skrajne robove galaksij smo zato lahko simbolno uporabili tudi pri scenografiji. Garderobe igralcev, ki sem jih že omenila, obkrožajo igralno površino, okroglo preprogo, na kateri se odigrajo vse verzije dogodka. Preproga predstavlja naš svet in našo galaksijo, garderobe igralcev pa predstavljajo haloje.

Pogled na oder bolj kot na haloje spominja na filmsko prizorišče?!

Da tri variacije istega dogodka lahko logično umestim v prostor in hkrati upravičim njegovo ponavljanje, sem dogajanje umeštila v filmski studio, na filmsko prizorišče, kjer režiser, če je potrebno, posamezne kadre ali sekvence posname večkrat. Že omenjeno preprogo obkrožajo tudi reflektorji na stojalih, tako oder res spominja na studio. Da bi bila iluzija prizorišča še verjetnejša, ekipa tehničnih delavcev med ponovitvama prizora znova pospravi in pripravi prizorišče, delovna luč ugasne, znova se vklopijo reflektorji, k prepoznavanju prizorišča pa bo pripomogla tudi zvočna kulisa.

Kako naj gledalec "bere" like? Gre za like, ki v vseh treh prizorih ostajajo karakterno enaki ter jih v drugačna razmerja in reakcije prisilijo okoliščine, ali za like, ki so si vendarle različni; Sonia iz tretjega prizora se na primer ne bi nikoli zapletla s Hubertom Sonia v prvem prizoru?

Besedilo zaradi drugega prizora sicer dopušča možnost za različne predzgodbe, vendar sem uprizoritev zastavila tako, da so predzgodbe vseh likov v vseh prizorih enake; to pa pomeni, da je tudi lik vedno isti, drugačen je le njegov vstop oziroma odločitev in z njo emotivni naboj, s katerim vstopa v odsko dogajanje. Če bi se odločila za različne like in s tem tudi za različne kostume, celo igralce, bi izgubila bistvo, ki ga želim sporočiti gledalcu, to pa je, kot sem že omenila – možnost odločanja. Štirje liki se namreč vedno znova odločijo, kako bodo vstopili v prizor, v katerem so lahko pravo nasprotje likov iz prejšnjega prizora, vendar so še vedno isti.

Občinstvu zunaj Francije se igre Yasmine Reza, v katerih nastopajo pariški intelektualci in predstavniki srednjega razreda, zdijo zelo "francoske". Vaša uprizoritev te "francoske" koordinatne ukinja. Zakaj?

Zagovarjam stališče, da morajo biti v dramskih besedilih omembe krajev ali ustanov vedno vsebinsko podprte. Nerada vidim, da je dogajanje na odru postavljeno v kraj, ki ga ne poznam in mi je zato tuj, bližje so mi zgodbe in bolj empatična sem do likov, ko se dogajanje časovno ali geografsko približa. Reza v besedilu sicer omenja laboratorij v Meudonu in 14. okrožje, kar daje slutiti, da je dogajanje postavljeno v Pariz, vendar je podatek za *Tri verzije* brezpredmeten. Še toliko bolj, ker imena likov lahko izgovarjamo tudi slovensko, ne da bi jih bilo pri tem treba sloveniti.

Ena od distinkcij, ki med seboj loči posamezne prizore, je tudi jezik, ki se od normiranega pogovornega jezika v prvem in drugem prizoru dviga k nekoliko bolj formalnemu, filozofskemu, celo poetičnemu v tretjem. Ste sledili prevodu?

Sledili smo zapisani različici in četudi smo mestoma želeli poudariti komični ton v dialogu, jezika nismo nižali. Yasmina Reza uporablja skladnjo, ki poslušalcu ali gledalcu daje vtis bolj pogovornega in lažje govorljivega jezika, hkrati pa v tretjem prizoru jezik ostaja na visoki ravni, kot dialog znanstvenikov in filozofov. Slednji od igralca zahteva nekaj več zbranosti, še

posebej, če si mora igralec ob tem zapomniti kar tri različice besedila, v katerem so si replike podobne, včasih celo enake, hkrati pa vzdrževati tempo in ritem predstave, ki ga narekuje prav sopostavljanje ali "lepljenje" replik. Besedilo v *Treh verzijah* se zato z matematično natančnostjo vzpostavlja kot nekakšna glasbena partitura, v kateri ne sme niti za trenutek zmanjkati nihče in v kateri igralec ob morebitni napaki le s težavo reši soigralca.

Neposrednega odgovora na to, kateri od parov se je zmotil pri datumu oziroma dnevu obiska in s tem poskrbel za uvodni zaplet, v igri ne dobimo. Ste odgovor, morda skupaj z igralci, našli na vajah?

Smo! Za zmedo je kriva dramatičarka sama, saj je v prvem prizoru pri omembi dneva oziroma datuma naredila napako. Skupaj z igralci smo se zato odločili, in tako tudi igramo, da sta bila para za obisk dogovorjena v četrtek, sedemnajstega, prav vsi pa so prezrli, da je ta dan pravzaprav – sredo. Gostitelja Henri in Sonia sta torej obisk pričakovala v četrtek, Hubert in Ines pa sta ju obiskala dan "prezgodaj", torej v sredo. Reza bi gledalca lahko tudi "namerno" zavajala z datumi in dnevi, kar pa bi pomenilo, da liki na prizorišče ne vstopajo z enakimi predzgodbami in izkušnjami. S tem bi Reza pod vprašaj postavila tudi ponavljanje istega prizora.

Parizu rojena dramatičarka, pisateljica in igralka Yasmina Reza danes velja za najpogosteje uprizarjano in prevajano predstavnico sodobne dramatike doma in v svetu in za prvo francosko dramatičarko, ki ji je po pol stoletja – od dramskih besedil Jeana Anouilha dalje – uspelo premostiti jezikovno in kulturološko pregrado ter osvojiti Broadway in West End.

Yasmina Reza, s prvim imenom Èvelyne, se je rodila konec šestdesetih let* preteklega stoletja ruskemu emigrantu iranskega porekla, poslovnežu in ljubitelju glasbe ter materi Madžarki, violinistki. Na univerzi Nanterre je študirala sociologijo in teatrologijo in se na Mednarodni gledališki šoli Jacquesa Lecoqua izšolala za igralko. Ker je igralska kariera ni izpolnjevala – nastopala je v različnih gledaliških skupinah in tudi s samostojnimi projekti, spoznala

Med prvim in tretjim prizorom bi se lahko zvrstilo še nešteto verzij istega dogodka. Bi tretji lahko sledila še četrta "verzija življenja"?

Res je, med prvo in tretjo verzijo je možnih še nešteto verzij ali pa nobena, po tretji pa, glede na moj koncept uprizoritve, četrta verzija ne bi bila več mogoča, saj verjamem, da se Henri in Sonia, Hubert in Ines v takšni "zasedbi" nikoli več ne bodo srečali. Če bi besedilo brala z očmi avtorice, njen koncept je, kot sem že omenila, bolj formalen kot vsebinski, bi glede na to, kako je zaključila tretji prizor, lahko rekla, da je možna tudi četrta, celo peta "verzija življenja". Čar gledališča je nenazadnje prav v tem, da replike lahko preigramo na toliko načinov, kolikor si jih lahko izmislimo.

MIHA L. TREFALT

je, da igrilstvo zaradi nenehnega "čakanja in odvisnosti" ni zanjo –, je začela pisati.

Njen dramski opus obsega enajst besedil. Uspešna je bila že s prvima dvema: *Pogovori po pogrebu* (*Conversations après un enterrement*, 1987) so ji prinesli francosko Molièrovo nagrado za najboljšega avtorja, *Zimsko potovanje* (*La Traversée de l'hiver*, 1990) Molièrovo nagrado za najboljšo alternativno uprizoritev. Štiri leta pozneje se je s svojo danes najbolj znano igro *Art* prebila na svetovne odre; *Art* je postal prodajna in kritiška uspešnica, ki ji je v domovini prinesla tretjo Molièrovo nagrado, na ameriških in britanskih odrih pa prvega tonyja in nagrado Laurencea Olivierja. Sledile so igre: *Naključni človek* (*L'Homme du hazard*, 1995), *Tri verzije življenja* (*Trois versions de la vie*, 2000), *En španski komad* (*Une pièce espagnole*, 2004), *Bog masakra* (*Le Dieu du Carnage*, 2006), *Kako poveš, kar si odigral* (*Comment vous racontez la partie*, 2011), *Bella Figura* (2015), ki jo je napisala za tedanjega direktorja berlinskega gledališča Schaubühne Thomasa Ostermeierja, monodrama *Anne-Marie*, *lepotica* (*Anne-Marie la Beauté*, 2020) in zadnja, *James Brown*

Foto: Jaka Varmuž

je uporabljal navijalke (*James Brown mettait des bigoudis*, 2022). Poleg dramskih besedil Yasmina Reza piše kratko prozo, romane ter filmske in televizijske scenarije. Med romani velja omeniti *Babilon* (*Babylon*, 2016), zbirki kratkih zgodb *Hammerklavier*

(1997) in *V saneh Arthurja Schopenhauerja* (*Dans la luge d'Arthur Schopenhauer*, 2005); nenazadnje tudi intimno biografijo nekdanjega francoskega predsednika Sarkozyja *Zora, večer ali noč* (*L'aube le soir ou la nuit*, 2007), ki mu je Yasmina Reza leto dni sledila na vsakem koraku.

Uspeh dramskih del pri občinstvu in kritiki (del slednje avtorici sicer očita "velike ideje brez globine") ni naključen; od igre *Art* dalje je rezultat skrbno načrtovane strategije, preverjenega vzorca, ki bi ga lahko strnili v tri točke. Prvič: Reza, ki se je po ne najbolj uspešni igralski karieri posvetila pisanju, zelo dobro pozna igralce, zato so njene igre najprej namenjene njim, šele nato gledalcem. Za igralce so vedno izziv, saj je dramsko dogajanje skrčeno na minimum, poudarek je namenjen igralčevi notranjosti, psihologiji. Gre torej za izrazito igralska besedila in uprizoritve in zdi se, da se njene igre uprizarjajo tako pogosto tudi zato, ker igralci v njih želijo igrati. Drugič: njene igre sledijo smernicam sodobne dramatične; zasedba so majhne (največ štiri dramski liki), prizorišče je enotno, scenografija preprosta in skromna (gre torej za besedila, ki za svoja uprizarjanja ne bremenijo proračuna gledališč), tematika pa je dovolj sodobna in dovolj splošna za najširši krog občinstva. In nenazadnje, a morda najpomembnejše: gre za besedila, ki pri gledalcih dosežejo najtežje – ljudje se morajo smejati sami sebi.

Za Francoze je njen humor "anglosaški", sama ga imenuje "židovski", vsi pa ga označujejo kot ostrega, krutega, grenkega, besnega, narcisoidnega, zlobnega,

Foto: Jaka Varmuž

bodečega ... Nenavadno pri vsem pa je, da Reza za svoje igre pravi, da so bolj tragične kot komične, nekakšne zabavne tragedije, in ne komedije, kot jih najpogosteje označujeta občinstvo in kritika. "Želim si, da bi se ljudje smejali ob pravih trenutkih," je pred leti izjavila za Los Angeles Times: "Smeh je lahko problematičen in zelo nevaren. Način, kako se ljudje smejijo, spremeni očističe razumevanja igre; zelo globoka igra zaradi smeha lahko učinkuje zelo lahkotno. Moje igre so vedno opisovali kot komedije, vendar mislim, da gre za tragedije. So smešne tragedije, a vendarle tragedije. Morda je to nov žanr."

O čem pravzaprav govorijo njene igre? Odlikujejo jih preprosti zapleti, vsakodnevne situacije in obče teme, povezane s predstavniki različnih socialnih, geografskih ali profesionalnih okolij, ne glede na to, da so liki praviloma natančno določeni: to so pripadniki višjega srednjega razreda s standardnim intelektualnim zaledjem, ki jih povsem vsakdanja situacija, v kateri se soočijo z dugimi liki, največkrat pripelje do tega, da morajo kot vprašljive znova postaviti dotedanje lastne izkušnje, vedenje in sistem vrednot.

V *Treh verzijah življenja* (igra je bila krstno uprizorjena na Dunaju v režiji slovitega režiserja Luca Bondyja 29. oktobra 2000, v prvi francoski uprizoritvi teden dni pozneje pa je v vlogi Ines nastopila avtorica sama) spremljamo situacijo, kjer se srečata para z namenom, da moški predstavnik drugega para na karierni poti pomaga moškemu iz prvega. Reza izhodiščno situacijo v igri variira in skuša pokazati, da lahko že majhne jezikovne nianse in naši odzivi nanje spremenijo

Vesolje za začetnike

Razlaga nekaterih pojmov iz igre *Tri verzije življenja*

Galaksija Je osnovni gradnik v vesolju in samostojen zvezdni sistem, v katerem je več sto milijard zvezd in medzvezdna snov (oblaki plinov in prahu). Naši galaksiji, v kateri se nahaja Sonce, pravimo Galaksija, Rimska cesta ali Mlečna cesta. Če bi si lahko vesolje ogledali od daleč, bi videli, da je prostor napolnjen z več tisoč milijardami galaksij.

Galaksije se po zgradbi in obliki v grobem delijo na štiri velike skupine: eliptične, lečaste, spiralne in nepravilne.

Eliptične galaksije Vsebujejo zelo malo plinov in prahu. Zvezde v njih so starejše, njihova gostota narašča proti središču galaksije. So različnih kroglastih oblik od čisto okroglih do zelo podolgovatih, to je eliptičnih.

Spiralne galaksije Zanje (taka je tudi naša Rimska cesta) so značilni gostejši spiralni rokavi, ki se ovijajo okoli središčne odebelitve zvezd. V spiralnih rokavih je veliko plinov in prahu, to je snovi, iz katere lahko nastajajo nove zvezde.

Dinamika galaksij Vse galaksije se vrtijo okoli svoje osi. To pomeni, da vse zvezde v neki galaksiji krožijo okoli središča. Bližje kot je zvezda središču, hitreje se giblje. Naše Sonce potrebuje približno 230 milijonov let, da enkrat obkroži središče Rimske ceste. To obdobje imenujemo galaktično leto.

Grupiranje galaksij Galaksije se med seboj privlačijo, zato se zbirajo v tako imenovane jate. V naši lokalni jati, ki sodi med manjše in združuje več kot 50 manjših galaksij, sta največji članici naša Rimska cesta in Andromedina galaksija. Nam najbližja velika jata je tista v ozvezdju Device, od nas oddaljena približno 60 milijonov svetlobnih let.

Halo Naša galaksija meri v premeru okoli 130.000 svetlobnih let in ima videz sploščenega diska. Na tem območju je zbrana večina zvezd, posamezne zvezde in skupine zvezd, imenovane kroglaste kopice, pa najdemo tudi zunaj tega najgostejše poseljenega območja. Pravimo, da galaksijo obdaja halo. Ta ima najverjetneje obliko krogle s premerom približno 300.000 svetlobnih let.

Temna ali nevidna snov Po zadnjih izsledkih kozmologije je naše vesolje sestavljeno iz 68,3 odstotka temne energije, 26,8 odstotka temne snovi in 4,9 odstotka navadne (barionske) snovi, iz katere so zvezde, planeti in tudi mi. Kakšna je prava narava temne snovi in temne energije, še ni jasno. Vemo, da temna energija povzroča pospešeno širjenje vesolja, ne vemo pa, kako in zakaj. Vemo, da temna snov z gravitacijsko silo vpliva na navadno snov, ne vemo pa, kaj jo sestavlja. V naši galaksiji je temna snov navzoča tako rekoč povsod, še posebej veliko pa naj bi je bilo v haloju.

Vidna ali barionska snov Tvarina, iz katere so sestavljene zvezde, planeti in medzvezdni oblaki plinov in prahu. Zanj je značilno, da medsebojno deluje z gravitacijsko silo in da seva elektromagnetno valovanje. Prav zato ji pravimo vidna snov.

Modeliranje Računalniški postopek, pri katerem iz osnovnih podatkov in z upoštevanjem osnovnih fizikalnih zakonitosti iz začetnega stanja dobimo končni model. Vzamemo na primer oblak plina in prahu in spremljamo, kako se v njem snov zgošča in se rojevajo zvezde, kako se zaradi medsebojnih gravitacijskih sil te zvezde približujejo, si spreminjajo krožnice in sčasoma oblikujejo v galaksije. Taka preračunavanja so zelo zahtevna in se izvajajo na superračunalnikih.

Simulacija Postopek računalniškega modeliranja, pri katerem vzamemo samo bistvene osnovne predpostavke, druga pa zanemarimo, saj imajo na končni model zanemarljiv vpliv. S tem poenostavimo in pospešimo računanje.

Mlečna cesta Tudi Galaksija ali Rimska cesta, je naše vesoljsko domovanje. Je velika spiralna galaksija s premerom 130.000 svetlobnih let, v kateri je več sto milijard zvezd. Ima obliko sploščenega diska. Poleg zvezd je v spiralnih rokavih še veliko plinskih in prašnih oblakov, v katerih se rojevajo nove zvezde. V osrednjem delu naše galaksije je središčna odebelitev z gostejšo prečko iz zvezd, iz katere se okoli vijeta dva glavna spiralna rokava in nekaj manjših lokalnih odcepov. V enem od teh odcepov, imenovanem Orionov odcep, se nahaja naše Sonce in mi z njim. Od središča galaksije smo oddaljeni približno 27.000 svetlobnih let. V središču leži črna luknja z oznako Strelec A* in z maso 4,5 milijona mas Sonca.

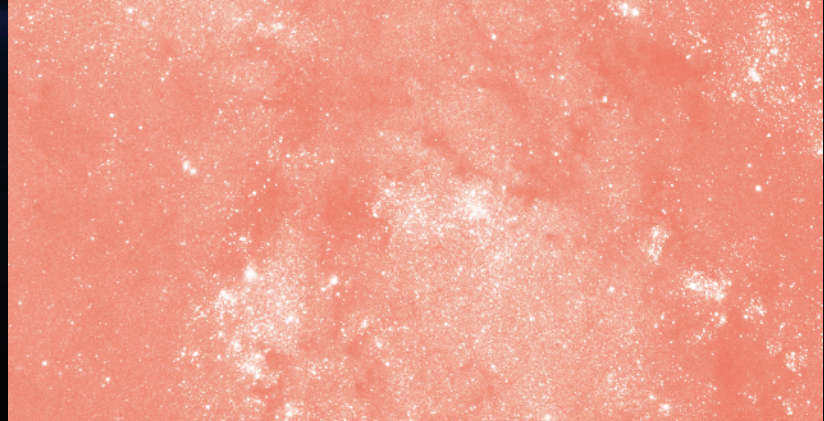
Večfaznost medgalaktične plazme Plazma je v fiziki in kemiji poleg trdnega, tekočega in plinastega četrto agregatno stanje snovi in prevladujoče agregatno stanje v vesolju. Zvezde, vključno s Soncem, ki tvorijo večino vidne mase vesolja, so narejene iz plazme. Plazma (ionizirani delci) napolnjuje tudi prostor med galaksijami, čeprav je gostota izredno redka (manj kot en delec na kubični meter).

Danes kozmologi menijo, da je plazma, ki napolnjuje vesoljski prostor med galaksijami, večfazna. V bližini galaksij najdemo tako imenovano vročo plazmo, pri kateri so praktično vsi delci ionizirani. Daleč od galaksij je plazma hladna, saj je ioniziranih le malo delcev.

Kozmološki paradoks Znanost mora biti objektivna. S tem, kako to doseči, se ukvarja teorija znanosti epistemologija. Idealni cilj tako rekoč vsake znanosti, tudi astronomije, je izključitev subjekta (raziskovalca) in njegovih miselnih predstav iz procesa raziskovanja. To naj bi bil glavni pogoj za znanstveno objektivnost. S pojavom kvantne mehanike in Heisenbergovega principa nedoločenosti pa je postalo jasno, da v kvantni mehaniki raziskovalec vpliva na izide poskusov. Kozmološki paradoks pravi, da ne moremo znanstveno objektivno raziskovati vesolja kot celote, saj smo njegov neolčljivi del in lahko celo vplivamo na izide rezultatov.

Poenotena teorija osnovnih sil Nastanek vesolja z velikim pokom in njegov razvoj do danes krojijo štiri osnovne sile narave – gravitacijska, elektromagnetna, jedrska šibka in jedrska močna sila – s katerimi lahko pojasnimo vsak fizikalni pojav, od trkov galaksij do obnašanja kvarkov v protonu.

Med fiziki obstaja prepričanje, da so vse štiri osnovne sile le različne manifestacije ene same, še osnovnejše sile oziroma interakcije. Sredi šestdesetih let 20. stoletja so uspešno združili elektromagnetno in šibko jedrsko silo v elektrošibko interakcijo. Nekoliko manj prepričljiva je združitev elektrošibke interakcije z močno jedrsko silo v veliko teorijo poenotenja (GUT). Kako združiti to poenoteno silo s četrto – gravitacijo –, ostaja trenutno nerešeno vprašanje, s katerim se ubada teorija kvantne gravitacije. **BOJAN KAMBIČ, UREDNIK ASTRONOMSKE REVIIJE SPIKA**

dojemanje sveta in videnje resničnosti, zato se jezik v igri vzpostavlja kot orodje za sprejemanje odločitev. Reza pokaže, da z interpretacijo, intonacijo ali reakcijo, s katero pospremimo besedo, lahko vplivamo na dogodke, in poudarja, da pomen ni inherentno prisoten ne v predmetih ne v besedah, temveč ga besedam podelijo tisti, ki jih interpretirajo.

Tako kot Reza verjame, da je interpretacija ključna za razumevanje sveta, prav tako verjame, da nas človeška narava omejuje v njegovem razumevanju, saj ne moremo objektivno zaznavati stvari, ki jih sami ustvarimo. Ines, eden od likov v *Treh verzijah*, zato pravi: "Kaj bi sploh bilo veselje brez nas? Turoben, mračen prostor, brez kančka poezije. Mi smo mu dali ime, mi ljudje, smo v ta blodnjak vnesli luknje, ugaslo svetlobo, neskončnost, večnost, stvari, ki jih nihče ne vidi, mi smo mu dali vrtočlavo." S ponavljanjem na videz povsem vsakdanje situacije in z dialogom o velikih in manj pomembnih stvareh, od narave kozmosa do tega, kako komuniciramo drug z drugim, Reza prevprašuje našo realnost in naš položaj v njej. "Kako lahko dojamemo svet takšen, kot je", pa je vprašanje, ki ga postavlja gledalcu. ■ **M.L.T.**

* Na svetovnem spletu za letnico rojstva največkrat najdemo leto 1957 in 1959.

Prvič v Gledališču Koper

Urša Vidic Scenografinja

Na ALUO v Ljubljani je končala magistrski študij slikarstva (2008) in se v času študija izpopolnjevala na Akademiji za upodabljajočo umetnost v Münchnu. Po letu 2010 je vstopila v svet gledališke scenografije in do danes (občasno tudi kot oblikovalka svetlobe in interme-

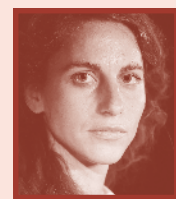

Foto: Uroš Hočevar

dijska ustvarjalca) podpisala okoli 80 uprizoritev v skoraj vseh slovenskih gledališčih, in v tujini – Zagrebškem gledališču mladih (ZKM), Beograjskem dramskem gledališču in HNK Varaždin.

Kot vizualna umetnica se že desetletje in pol predstavlja na samostojnih in skupinskih razstavah doma in na tujem; med zadnjimi odmevnimi razstavami velja omeniti samostojne razstave v KC Tobačna 001, galeriji Kazemate (obe 2014) Galeriji Kresija (2016) in skupinsko razstavo SO_OBSTOJ v Mestni galeriji Ljubljana (2023).

Za svoje delo je prejela več priznanj in bila večkrat nominirana na mednarodnih selekcijah, v samo zadnjih dveh letih pa je (tudi) za delo v gledališču prejela dve pomembni nagradi: nagrado za scenografijo v predstavi *52 hertzov* T. Grumič (r. M. Madon, SNG Nova Gorica) na festivalu Sterijino pozorje v Novem Sadu (2023) in Župančičevo nagrado, najvišje priznanje MOL za izjemne stvaritve na področju umetnosti in kulture v zadnjih dveh letih (2024). ■

Tina Pavlovič Kostumografinja

Iz rodnega Pulja jo je želja po študiju pripeljala v Ljubljano, kjer je na Naravoslovnotehniški fakulteti najprej diplomirala iz oblikovanja tekstilij in oblačil, nato magistrirala iz scenskega oblikovanja na AGRFT v Ljubljani (akademijska

Foto: Tamara Stošič Balog

nagrada zlatolaska za najboljšo kostumografijo v predstavi *Daneta Zajca Potohodec*). Deluje kot kostumografinja, oblikovalka, svetovalka za vizualno podobo, najpogosteje v Sloveniji. Z gledališko in filmsko kostumografijo se je začela ukvarjati že v študentskem obdobju, do danes je ustvarila več kot pedeset samostojnih kostumografij za gledališke predstave, performanse, videe, kratke filme in televizijo ter prejela številne nagrade doma in v tujini. Redno sodeluje z režiserji Žigo Divjakom, Nino Šorak in Nino Ramšak Markovič ter gledališči SNG Drama Ljubljana, Mestno gledališče ljubljansko, Slovensko mladinsko gledališče, Prešernovo gledališče Kranj in drugimi. ■

Laren Polič Zdravič Avtor glasbe

Pri dvajsetih je ustanovil eklektično elektronsko skupino MCLaren, s katero si je želel le nastopati in producirati elektronsko pop glasbo,

Foto: Tristan Dragan

medtem diplomiral na Fakulteti za družbene vede v Ljubljani (2009) ter študij nadaljeval v glasbi: na SAE Inštitutu v Ljubljani je najprej pridobil certifikat avdio inženiringa (2013), na Univerzi v Edinburgu pa končal magistrski študij kompozicije za filmsko glasbo (2016).

Splet okoliščin ga je leta 2009 pripeljal tudi do skladanja za diplomsko predstavo *Saloma* v režiji Marka Čeha v produkciji AGRFT. Od takrat je Polič Zdravič, danes uveljavljen skladatelj moderne odrske in filmske glasbe, ustvaril glasbo za več kot 40 gledaliških predstav in prav toliko glasbenih soundtrackov za neodvisne igrane in dokumentarne filme, plesne predstave, zvočne kulise za muzejske

razstave idr; opozoriti velja na njegovo glasbo za gotško-neoklasični rock muzikal *Turandot* (MGL, 2020/21), za kitajsko dokumentarno serijo *The Road to Peking*, dokumentarni film o znamenitem učitelju joga *Iyengar* in kitajsko animirano serijo *Little Wonderers*.

Več filmov, pri katerih je sodeloval, je bilo nagrajenih na mednarodnih filmskih in animacijskih festivalih. ■

Alenka Kraigher Dramska igralka

Po diplomu iz filmske in TV režije na AGRFT v Ljubljani se je preselila v New York, kjer je študirala igro v HB studiu. V ZDA je dvanajst let redno nastopala na odrih priznanih ameriških gledališč, kjer je med drugim odigrala tudi glavno vlogo v predstavi Richarda Foremana *Idiot Savant* ob hollywoodskem igralcu Willemu Dafoeju.

Po vrnitvi v Slovenijo je nastopila v številnih slovenskih filmih in serijah ter v predstavah APT Novo mesto: v Lorcovi *Krvavi svatbi* in Šeligovi *Čarovnici iz Zgornje Davče*.

Za vlogo Jane v celovečernem filmu *Vesolje med nami* je na Festivalu Slovenskega filma leta 2022 prejela vesno za najboljšo stransko igralko. Za vlogo v predstavi *d4rkly...* je bila nominirana za najboljšo igralko v komediji ali muzikalu na Festivalu Planet Connections v New Yorku.

Redno nastopa v TV-serijah *Ja, chef!*, *Vse punce mojga brata* in *Sekirca v med*,

v epizodnih vlogah pa je nastopila v NBC-jevi seriji *Mysteries of Laura*, *Gospod Profesor* in *Primeri inšpektorja Vrenka*. Nastopila je tudi v celovečernih filmih: *Igrišča ne damo!*, *Kaj pa Ester?*, *Vzornik*, *Izgubljeni sin* in *Slovenka*.

Od leta 2022 je zunanja sodelavka predavateljica na AGRFT. ■

Foto: Urša Premik

Simpozij o Vitomilu Zupanu

Preraz zadnje abonmajsko predstavo v pretekli sezoni, gostovanjem Anton Podbevšek Teatra z uprizoritvijo *LEVITAN*. Primer *Vitomil Zupan* v razstavišču Monfort Portorož v začetku maja, smo v sodelovanju z novomeškim gledališčem,

Foto: zajem zaslova

Obalnimi galerijami Piran, Avditorijem Portorož-Portorose in Kulturnim krogom pripravili **Pogovor o Vitomilu Zupanu**. Na okrogli mizi v piranskem gledališču, ki sta jo vodili slovenistka **Jasna Čebren** ter gledališka publicistka in urednica **Amelija Kraigher**, so sodelovali znanstveni svetnik na Inštitutu za novejšo zgodovino v Ljubljani **dr. Aleš Gabrič**, prevajalec, pisatelj, urednik, gledališki kritik in dramatik **Aleš Berger** ter režiser in dramaturg **Matjaž Berger**. Strnjeno so orisali Zupanovo življenjsko pot, njegovo pričanje, ravnanje v družbi in odzivanje na družbene norme, poskušali odgovoriti na vprašanje, ali je bil upornik, izzvalec ali oporečnik, spregovorili o njegovem literarnem opusu, predvsem pripovednem, ter poskušali odgovoriti tudi na vprašanje, zakaj je njegov glas danes nekako utihnil. ■

Dnevnik Ane Frank na gostovanju v Novem Sadu

Splesno predstavo *Dnevnik Ane Frank* smo 8. maja v okviru Novosadskih gledaliških iger 2024 odprli **3. Mednarodni festival profesionalnih gledališč za otroke in mlade**, na katerem so se predstavila še gledališča iz Srbije, Bolgarije, Češke, Hrvaške in Italije. Mlado občinstvo je odlično sprejelo predstavo in njene ustvarjalce nagradilo z bučnim in dolgim aplavzom, organizatorji pa so na svoji spletni strani zapisali, da takšne *Ane Frank*, ki je v Srbiji obvezno šolsko čtivo, Novi Sad doslej še ni videl. Na spletni festivalski strani so organizatorji objavili tudi odzive mladega občinstva, po predstavi pa tudi intervjuja s koreografom **Sinišo Bukincem** ter avtorico dramatičije in režiserko predstave **Renato Vidič**. ■

Zaključna produkcija Gledališkega treninga

Spremierno uprizoritvijo grenkosladkega gledališkega omnibusa Elvise Bošnjaka *Skači z mano po teh oblakih* so "sezono" sredi maja končali tudi udeleženci Gledališkega treninga, gledališke šole, namenjene srednješolcem, ki želijo študij nadaljevati na eni od gledaliških akademij. Uprizoritev je pod mentorskim vodstvom režiserk Katje Pegan in Renate Vidič pripravilo šest slušateljev, njihovo trdo delo in ustvarjalno vnetje pa so z aplavzom nagradili njihovi starši, sošolci in prijatelji. ■

5. FUGA

Z nastopom Akademije za gledališko umetnost iz Krakova (Poljska) in podelitvijo nagrad v Gledališču Koper se je 15. julija 2024 končal 5. Festival FUGA (nekdanji PPF Mladi). Na njem se je v šestih festivalskih dneh v tekmovalnem delu programa s svojimi produkcijami po izboru festivalskega **selektorja, gledališkega režiserja Ivana Lobode**, predstavilo prav toliko akademij Srbije, Madžarske, Slovenije, Švice in Poljske, festivalsko dogajanje pa so zapolnili še avdio-vizualni dogodki, zvočno-vizualne inštalacije, koncerta, razstava in predavanja.

Festivalska žirija, ki so jo sestavljali članski pisatelj, performer in dramatik **Nicolás Lange**, nekdanja prorektorica Univerze umetnosti in redna profesorica na FDU v Beogradu **Ivana Vujić** ter igralka, pesnica in pevkica **Anja Novak**, je podelila štiri nagrade, peto je dodalo občinstvo; nagrado strokovne žirije za najboljšo predstavo v celoti je prejela uprizoritev **NOT FOUND**

Akademije Dimitri iz švicarskega Verscia, občinstvo (festivalske predstave si je ogledalo več kot 400 obiskovalcev) pa je za najboljšo festivalsko uprizoritev izbralo avtorski projekt **QR koda** v izvedbi **AGRFT** iz Ljubljane. ■

Zaključek avgusta v znamenju festivala in prve premiere v novi sezoni

Tudi letos smo v zadnjih avgustovskih dneh pripravili **Mednarodni otroški festival Pri svetilniku v avgustu**, ki je že četrto leto zapored poskrbel za zabaven in ustvarjalen zaključek šolskih počitnic. V festivalskem tednu se je v gledališču in pred njim ter na Martinčevem trgu zvrstilo kar **devet**

predstav v izvedbi gledališč iz Slovenije, Italije in Hrvaške, med njimi tudi premierna uprizoritev družinskega muzikala Marjana Nečaka *Naša familija* po besedilu Saše Erzen, ki smo jo pripravili v sodelovanju s Slovenskim stalnim gledališčem in Italijansko dramo HNK Ivana pl. Zajca z Reke. Dogajanje pred začetkom predstav je vsakokrat popestril nastop udeležencev **Poletne gledališke šole** pod vodstvom **Renate Vidič**, ki je s 15 slušatelji pripravila klovnovsko povorko, otroci pa so lahko uživali tudi v družabnih igrah in srečolovu. ■

Nagrada za najboljšo vlogo Maku Tepšiču

Foto: Jaka Varmuž

Med 26. avgustom in 2. septembrom 2024 je na odprtem prizorišču Vile Stankovič v srbskih Čortanovcih potekal **11. Festival Novi tvrđava teatar**, na katerem smo se predstavili z uprizoritvijo Kellyjeve drame **Sirote**, v režiji **Renate Vidič**. Tričlanska žirija si je v tekmovalnem delu programa ogledala šest predstav in soglasno podelila devet nagrad, med njimi nagrado za najboljšo moško vlogo, ki jo je prejel **Mak Tepšič za vlogo Liama**. Žirija je v utemeljitvi nagrade zapisala: "Mladi igralec prepričljivo, čustveno in natančno odigra lik grešnika, nasilnega rasista Liama, v katerem razkriva tako zdajšnjost kot vzroke psihičnega stanja tega nesrečnega fanta. Hodeč po robu Tepšič spretno preigrava odtenke psihološke igre in vodi lik do jasnega in edino možnega izhoda. Ima izjemno igralsko energijo, ki jo zna nadzorovati in brzdati v vsakem trenutku nastopa". Čestitamo! ■

Tisoč morskih razgledov na Bastionu

NAPOVEDUJEMO

Zavedamo se, da ima znanost pomembno vlogo v našem vsakdanjem življenju in da lahko pozitivno vpliva na družbo kot celoto, zato v želji, da znanost približamo širši javnosti, z Znanstveno-raziskovalnim središčem (ZRS) Koper že peto leto zapored pripravljamo Sproščene Pogovore o Znanosti – SPOZNAJ, na katerih skozi prizmo odprtih vprašanj, ki jih v raziskovalnih projektih in programih

Ob prihodu tisoče potniške ladje v Koper na začetku septembra so v Galeriji Luke Koper, ki jo v sodelovanju z družbo upravlja in umetniško vodi naše gledališče, odprli fotografsko razstavo. Na njej se predstavljajo štirje pismorski fotografi – **Jaka Jeraša**, **Kristjan Stojakovič**, **Jaka Ivančič** in **Peter Kleva**, ki so v svoj objektiv ujeli utrinke in življenje ladijskega potniškega turizma v Kopru. Osem fotografskih povečav bo pročelje nekdanjega mestnega obzidja krasilo vse do začetka novembra, ko bomo v galeriji na prostem predstavili utrinke z Gledališkega treninga našega gledališča. ■

Ježkova nagrada Borisu Cavazzi

Številnim nagradam, ki jih je prejel za vloge v gledališču in filmu, je upokojeni igralec našega gledališča Boris Cavazza na začetku meseca dodal še eno – nagrado Franeta Milčinskega - Ježka, ki jo RTV Slovenija od leta 1989 podeljuje za izvirne dosežke ali opus v tistih umetnostnih zvrsteh radijske in televizijske ustvarjalnosti, ki sledijo tradiciji Ježkovega duha. V utemeljitvi nagrade, ki so jo podelili na slavnostnem koncertu ob 75-letnici Radia Koper v Novi Gorici, je žirija

Foto: zajem zaslova

za podelitev nagrade med drugim Cavazzo označila kot "osebnost, ki je evidentno oblikovala podobo slovenske ter mednarodne kulturne in medijske pokrajine. Njegov opus izjemnega razpona in številnih ustvarjalnih vrhuncev pa ne nadaljuje le tradicije Ježkovega duha, ampak ga na svoj izvirni način celo presega".

Igralcu, ki je podobo našega gledališča sooblikoval v obdobju od leta 2002 do 2009, iskreno čestitamo. ■

M.L.T.

V novo sezono tudi s Sproščenimi Pogovori o Znanosti – SPOZNAJ

preučujejo inštituti ZRS Koper, širši javnosti približamo številna aktualna vprašanja.

Tudi to jesen in zimo bomo z ZRS Koper pripravili nekaj zanimivih tem, ki jih bomo v sproščenih pogovorih premljali skupaj z vami. **13. novembra 2024** ob 19. uri bomo z zanimivimi sogovorniki razpravljali o **prehojeni poti znanosti**, ki se je v tem okolju, na prepihu različnih kultur in jezikov kot tretja os intelektualnega potenciala Slovenije začela razvijati v 90. letih prejšnjega stoletja. **22. novembra 2024** ob 19. uri pa bo zanimiv pogovor namenjen našemu **Zdravju in vitalnosti**, in sicer vlogi, ki jo ima pri tem sredozemska prehrana, s poudarkom na oljčnem olju in rdečem vinu, refošku. ■

Tantadruji za primorske gledališke dosežke v roke novogoriškim ustvarjalcem

Konec letošnjega maja so na priložnostni slovesnosti v SNG Nova Gorica podelili tantadruje, primorsko gledališko nagrado, ki so jo pred štirinajstimi leti kot odgovor na prezrtost primorske gledališke ustvarjalnosti ustanovila tri primorska gledališča – SNG Nova Gorica, Gledališče Koper in tržaško Slovensko stalno gledališče. Tantadruji za leto 2024 so tokrat odšli v roke novogoriškim ustvarjalcem, prav tako tantadruj za življenjsko delo, ki ga je prejel upokojeni gledališki lektor SNG Nova Gorica in priznani prevajalec Srečko Fišer.

O nagradi, poimenovani po Kosmačevem literarnem junaku, že vse od njene ustanovitve leta 2010 odločata dve neodvisni tričlanski žiriji: žirija za nagrado tantadruj za življenjsko delo ter žirija za nagrado tantadruj za igralsko stvaritev in gledališka dosežka. Tokratna žirija za igralsko stvaritev in gledališka dosežka, ki jo sestavljajo gledališki kritik **Matej Bogataj** (predsedujoči), **Ana Perne** in **Martin Lissiach**, si je ogledala 17 predstav, a glavne nagrade, nagrade za najboljšo predstavo v celoti, zaradi neuskajenosti glede presežkov tokrat ni podelila; je pa nagrado za učinkovito prevpraševanje odnosa med gledališkim in filmskim medijem pri uprizoritvi *Ubeseđovanje* Piera Paola Pasolinija, nagrado za scenografijo v uprizoritvi *Ko se mrtvi prebudimo* Henrika Ibsena in nagrado za igralske dosežke.

Žirija za nagrado tantadruj za igralsko stvaritev v sestavi **Marij Čuk**, **Vesna Humar** in **Alen Jelen** je nagrado za življenjsko delo podelila dolgoletnemu gledališkemu lektorju SNG Nova Gorica in priznanemu prevajalcu Srečku Fišerju.

Nagrada tantadruj za gledališki dosežek *Jan Krmelj, Živa Bizovičar in Dorian Šilc Petek*

Uprizoritev Ubeseđovanje Piera Paola Pasolinija v izvedbi SNG Nova Gorica in v režiji Jana Krmelja ob dramaturški podpori Žive Bizovičar ter scenografiji in oblikovanju videa Doriana Šilca Petka je prejela nagrado tantadruj za gledališki dosežek 2024 za učinkovito prevpraševanje odnosa med gledališkim in filmskim medijem.

Pasolinijevega zapletenega in večplastnega besedila o nekakšnem anti-Ojdipu, o posledicah očetovega umora sina po mučnih erotičnih sanjah, se ustvarjalna ekipa loteva z okvirom, v katerega vključijo zadnji avtorjev intervju, kar daje uprizoritvi dokumentarnost in kaže, da se bo ukvarjala s fenomenom Pasolini, ne le z besedilom. Potem pa učinkovito s kamerami in projekcijo na zadnjo steno razpre gledališki jezik, ki je tako kar naenkrat v dialogu s filmskim, igrano in projicirano se tvorno in provokativno prepleteta in razpršita gledalčevo osredotočenost. Dogodek ne postane le uprizoritev Pasolinijevega besedila, ampak predstava o Pieru Paolu Pasoliniju in njegovi kompleksni poetiki, med katero se izrisuje koralno zamišljeno in uprizorjeno gledališko doživetje. Gledališki jezik je s to podvojenostjo seveda delno potujen, hkrati pa uprizoritev

ustvarja tvoren dialog in presvetljava obeh medijev, ob močni zavzetosti celotne igralske ekipe, ki mora igrati za oba medija hkrati, filmskega in gledališkega. Pripoved o očetih fašizma, ki ljudožersko ubijajo in posiljujejo naslednjo generacijo, zaživi z uprizoritvijo, ki ob uporabi celotnega gledališkega prostora in različnih medijev ni nikoli didaskalična, ampak široko zasnovana odrska naracija kontroverznega italijanskega intelektualca in njegove neprizanesljive kritike italijanske povojne družbe. ■ (IZ UTEMELJITVE)

Nagrada tantadruj za gledališki dosežek *Darjan Mihajlovič Cerar*

Darjan Mihajlovič Cerar je prejel nagrado tantadruj za gledališki dosežek 2024 za scenografijo v uprizoritvi Ko se mrtvi prebudimo Henrika Ibsena, v izvedbi SNG Nova Gorica in režiji Stilyana Petrova.

Foto: Klemen Batagelj / Mediaspeed

Ko se mrtvi prebudimo je zadnja Ibsenova igra, zato se ukvarja s pogledom nazaj in premislekom tistega potem, zato jo zaznamuje očiščenje od vsakršne iluzije, in to rezanje in krčenje si je zadala tudi režija. Tej sledi minimalistična, vendar sugestivna in mestoma alegorična scenografija, ki v

mračnem in pridušeno temačnem odrskem prostoru razpre njegovo globino, hkrati pa z vertikalnimi in horizontalnimi režami sugerira upanje in vzpostavi stilizirane prostore onstranskega. Čeprav se igra dogaja v zunanjih in izpostavljenih prostorih, skope scenske rešitve z nekaj elementi in sugestivno temno zadnjo steno ob podpori kostumografije in glasbe omogočajo sugestiven in metaforičen prostor igre in dosledno izpeljavo preišljenega režijskega pristopa. ■ (IZ UTEMELJITVE)

Nagrada tantadruj za igralske stvaritve *Ana Facchini*

Ana Facchini je prejela nagrado tantadruj za igralske stvaritve 2024 za vlogo Mie v uprizoritvi Najboljša evropska predstava Marka Bratuša in Harisa Pašoviča v mednarodni koprodukciji SNG Nova Gorica, Teatr im. J. Kochanowskiego w Opolu (Poljska), Fondazione Teatro Due, Parma (Italija), Teatru Malta (Malta), Teatri Kombëtar i Kosovës, Priština (Kosovo) v sodelovanju z European Theatre Convention in režiji Harisa Pašoviča ter za vlogo Leonate v uprizoritvi Mnogo hrupa za nič Williama Shakespeara v izvedbi SNG Nova Gorica in režiji Ivane Džilas.

Foto: Klemen Batagelj / Mediaspeed

Reči, da je igra Ane Facchini v *Najboljši evropski predstavi* suverena, še premalo zajame moč njenega igralskega izraza, zlasti ker v tej mednarodni koprodukciji nastopi v tujem (angleškem) jeziku. Pravzaprav deluje, kot bi se z vlogo festivalske direktorice znašla v povsem domačem okolju. Ob jezikovni razsežnosti situacijo izjemno spretno obvladuje tudi na interpretativni ravni: čeprav ima festivalska žirija svojo uradno predsednico, jo kot direktorica dejansko usmerja sama; med žiranti miri strasti, predvsem pa vse bolj nepopustljivo uravnava tok razprave in s tem "demokratičen" način odločanja ter tako bistveno prispeva k sarkastičnemu slikanju družbe, v kateri šteje le preračunljivost oziroma lastna korist.

Kot Leonata v Shakespearovi komediji *Mnogo hrupa za nič*, v tokratnem uprizoritvenem branju osvobodjena posameznih patriarhalnih karakteristik Facchini prevzame vlogo svojevrstne *mater familias*, ki s sprehajalno palico odreja takt lastnim posegom v dejanje, situacije z rahlo poudarjeno obrazno mimiko mestoma tudi porogljivo komentira, medtem ko v dogajalnem zapletu silovito uveljavi svoj oblastniški položaj, a okoliščine obnem izkoristi za karakterni bogato komično plastenje. ■ (IZ UTEMELJITVE)

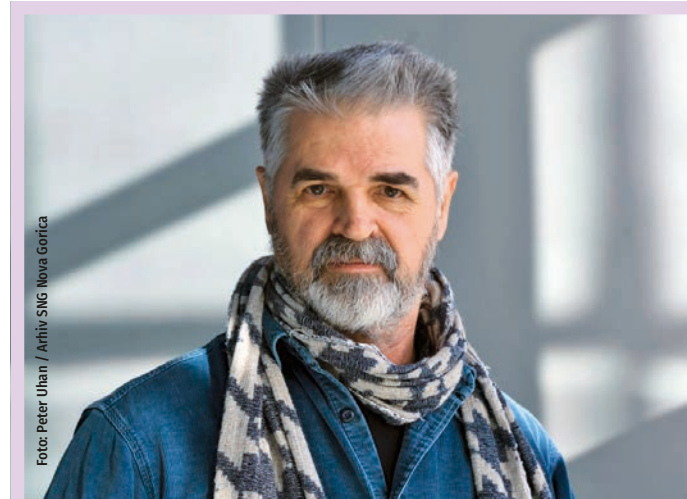

Foto: Peter Uhan / Arhiv SNG Nova Gorica

Nagrada tantadruj za življenjsko delo 2024 *Srečko Fišer*

Srečko Fišer že več kot štiri desetletja sooblikuje podobo gledališča kot lektor, prevajalec in avtor dramskih besedil. Največ je seveda ustvarjal v novogoriškem gledališču, kjer je bil do nedavnega zaposlen kot lektor, bil tudi umetniški vodja in dragocen dramaturški sodelavec, v vseh slovenskih gledališčih pa igrajo njegove odlične prevode tako sodobnih kot klasičnih iger iz italijanskega, angleškega in francoskega jezika. Zadnji, *Mnogo hrupa za nič*, je že njegov petinštrideseti prevod dramskega besedila, ob tem pa je prevedel še vrsto pomembnih proznih del in poezijo štirih literarnih velikarov, Tassa, Shakespeara, Michelangela in Petrarce. Med njegovimi dramskimi deli opozorimo na veličastno zgodovinsko fresko *Medtem* po motivih romana Prima Levija, nagrajeno s Smoletovo nagrado za najboljšo dramsko besedilo, dramatisacijo *Tistega lepega dne* po noveli Cirila Kosmača, ki je bila ena največjih gledaliških uspešnic takrat še Primorskega dramskega gledališča, ter samo svoje sprepletano dvodelno igro *Pogovori, samogovori*, tudi po motivih in besedilih Cirila Kosmača.

Ustvarjanje Srečka Fišerja je odlično tako na polju literature kot gledališča, pomenljivo intenzivno pa na njunem stičišču. S poglobljenimi jezikovnimi, umetnostnimi in humanističnimi znanji ter sposobnostjo prepričljivega posredovanja svojih izkušenj in teoretičnih razmislekov je kot lektor sooblikoval številne izvrstne predstave novogoriškega gledališča. Njegove pretanjene in hkrati konceptualno osmišljene gledališke lekture bi bilo ustrezneje označiti kot jezikovno dramaturško svetovanje. S posebno ljubeznijo pa se je ukvarjal prav z uveljavljanjem primorskega dialekta in vzpostavljanjem njegovega pomena, saj "dialekt ni le ornament", ampak "bivanjska podlaga človeka".

Srečko Fišer je obogatil in še bogati ne samo primorski, temveč slovenski gledališki prostor z izstopajočim intelektualnim duhom in hkrati pretanjenim čustvovanjem, dojemanjem in razumevanjem življenja, usod posameznika in skupnosti. In pristopa tako k posamezniku, ki tiho bere sam zase, kot h gledališkemu občinstvu, ki hrepeni po kolektivni katarzi. Njegovo kreiranje literature, izvirne in prevodne, ter štiri desetletja prizadevanj, da se v gledališču misel čim ustrezneje transformira v zvočno podobo, si zagotovo zasluži tudi priznanje v obliki nagrade *tantadruj*, poimenovane po literarnem junaku njemu tako ljubega primorskega avtorja. ■ (IZ UTEMELJITVE ŽIRIJE)

Gledališče Koper, Slovensko stalno gledališče, Italijanska drama HNK Ivana pl. Zajca Reka

Marjan Nečak, Saša Eržen Naša familija

Krstna uprizoritev

Avtorica besedila **Saša Eržen**, skladatelj in režiser **Marjan Nečak**, koreograf **Klemen Janežič**, scenograf **Valentin Svetozarev**, kostumografinja **Mia Popovska**, avtor videoprojekcij **Marin Lukanović**, oblikovalec svetlobe **Jaka Varmuž**, prevajalec pesmi v italijanščino **Miran Košuta**, prevajalka v italijanščino **Tanja Sternad**, asistentka režije **Renata Vidič**, lektor za slovenski jezik **Martin Vrtačnik**.

Igralci: **Pia Skvarča** (*Tamala*) **Elena Brumini** (*Secchiona*), **Urša Kavčič** (*Princesa*), **Serena Ferraiuolo** (*Forza*), **Mak Tepšič** (*Mišica*), **Blaž Popovski** (*Boben*), **Andrea Tich** (*Picasso*), **Rok Matek** (*Marko*), **Danijel Malalan** (*Luka Di Caprio*), **Leonora Surian** (*Laura Di Caprio*).

Premiera 27. avgusta 2024 v Gledališču Koper na 4. Mednarodnem otroškem festivalu Pri svetilniku v avgustu

Foto: Jaka Varmuž

Foto: Jaka Varmuž

In prav jezikovna raven je med najbolj povednimi in razmišljanju predanimi lastnostmi uprizoritve: igralci govorijo v svojem jeziku (slovenščina-italijanščina), kar ne krni razumevanja. To je seveda ideal tega večjezičnega prostora, ki ga zagovarjam že vrsto let in ga je tokrat uneslo med ljudi tudi gledališče: ne nujno, da govoriš moj jezik, nujno je, da ga razumeš, kot ti govoriš svojega in te jaz razumem! Tudi nad- ali podnapisi niso in ne bi smeli biti nujni. /.../

Ta kratek opis seveda ne pojasni celotne vsebinske draži in povednosti, ki ju je režiser Nečak uokviril v dinamično celoto z dobrimi scenskimi rešitvami (Valentin Svetozarev) ter natančno doziral pevske (odlični interpreti) in govorne trenutke. Spletel je razgibano predstavo, se izognil površnosti in poudaril pred-

vsem čustvene vzgibe, ki se kažejo v nastajajočih najstniških ljubeznih, predvsem pa v povezovanju, medsebojni pomoči, sprejemanju drug drugega. /.../

Igralke in igralci so ustvarili razpoznavne like z izpiljenimi karakternimi potezami, kar je še učinkoviteje poudarilo izpoved, da drugačnost ne preprečuje povezovalne solidarnosti, celo ljubezni. V sodobnem času tehnologije in novega kapitalizma gre za nauk, ki bi ga bilo dobro upoštevati, da ne izničimo sebe in človečnosti. **MARIJ ČUK, PRIMORSKI DNEVNIK, 29. 8. 2024**

V predstavi je blestel vsestranski igralec in odličen pevec **Rok Matek** kot Marko, vzgojitelj za otroke brez staršev. Ta je svoj talent v igri in petju le še potrdil. Matek odigra nadvse resno večplastnega vzgojitelja, ki ima mehko srce, in to kljub drugačnemu videzu. V svoji igri je zadržan, a emocionalno podkrepjen v besedi, pa tudi gibu. Karakterno zelo lepo razdeli vlogo. Zahrbtno bolezen dobro skriva, a za gledalce je jasna tegoba. Dobro in prepričljivo igralsko kreacijo je naredil tudi **Danijel Malalan** kot Luka Di Caprio, uspešen poslovnež.

Prav tako se je izkazal z igralskim talentom. Njegova žena, s katero nimata otrok, a si jih želita, Laura Di Caprio, v izvedbi **Leonore Surian** nas je prepričala s svojo samozavestjo, jasnostjo izgovarjave in gibom. Mlade v zavodu sirot so upodobili predstavniki mlajše igralske generacije, ki jim je odlična priložnost, da se kalijo v svojem poklicu /.../. **KU, REPORTER, 2. SEPTEMBER 2024**

Koreografsko je bila skupina profesionalno pripravljena, nastopajoči so zvečine tudi dobri pevci – posebej velja izpostaviti **Leonoro Surian** (prav v songu o menopavzi je toliko bolj žalostno, da njen lepi glas zaradi postavitvenega konteksta ne priklječe ne sočutja ne smeha) ter **Pio Skvarča** in **Uršo Kavčič**, katerih jedrnata glasova sta zazvenela v polnosti prezenca. Mladostno športna kostumografija (**Mia Popovska**) smiselno orisuje temperamente in se barvno uglašuje z grafiti na stenah mladinskega doma, ki predstavlja nižji nivo sceno-

grafije (**Valentin Svetozarev**), kjer raba klopice in miz na kolesčkih učinkovito omogoča izgradnjo različnih prostorov, medtem ko je na višjem nivoju (sprva skritej za zaveso) umeščeno nakazano meščansko stanovanje premožnega para.

ANA JERMAN OBREZA, 3. 9. 2024, [HTTPS://VEZA.SIGLEDAL.ORG/KRITIKA/STOPNJEVANA-NAIVNOST-R](https://veza.sigledal.org/kritika/stopnjevana-naivnost-r)

Predstava v času, ko je čutiti močan pritisk različnih ideologij, na zelo lahkoten, a premišljen način uspešno poda preprosto močno sporočilo o bistvu družine, ki jo najdemo v ljudeh, ki bogatijo naša življenja. **KATJA OGRIN, RADIO SLOVENIJA, 28. 8. 2024; [HTTPS://365.RTVSLO.SI/ARHIV/OCENE/175068363](https://365.rtv.slo.si/ARHIV/OCENE/175068363)**

Gledga ■ Letnik XXII, številka 4 ■ Izdajata Gledališče Koper in Obalne galerije Piran ■ Za izdajatelja Katja Pegan in Mara Ambrožič Verderber ■ Urednik Miha L. Trefalt ■ Lektorica Alenka Juvan ■ Tisk Tiskarna Vek Koper ■ Naklada 1.300 izvodov ■ Koper, oktober 2024 ■ Izid so omogočili Ministrstvo za kulturo RS, MO Koper, Občina Ankaran in Občina Piran ■ Na naslovnici: fotografija s predstave *Tri verzije življenja* Yasmine Reza Gledališča Koper (fotograf Jaka Varmuž)

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

MESTNA OBČINA KOPER
COMUNE CITTA' DI CAPPADISTRIA

Občina Ankaran
Comune di Ancarano

OBČINA PIRAN
COMUNE DI PIRANO

Gledališče Koper
Teatro Capodistria

Sezonopis 2023/2024

Predstave	Število predstav			Število obiskovalcev		
	doma	na gost.	skupaj	doma	na gost.	skupaj
Premierne uprizoritve						
Dnevnik Ane Frank	14	2	16	2478	969	3447
Romeo in Julija	7	4	11	1494	1200	2694
Odperta vrata v maturo 2023	11	6	17	573	1119	1692
Sirote	9	1	10	630	34	664
Moriti čuječe	7	1	8	1279	154	1433
Skupaj	48	14	62	6454	3476	9930
Ponovitve						
Tutošomato	0	10	10	0	2560	2560
Jugoslavija, moja dežela	2	0	2	0	381	381
Laponska	1	4	5	188	1101	1289
Lepa Vida	2	11	13	192	1811	2003
Sanja Valentin	3	4	7	509	998	1507
Sumljiva oseba	0	2	2	0	595	595
Trio	3	9	12	565	2244	2809
Obuti maček	7	8	15	1570	1951	3521
Butalci	2	1	3	400	278	678
Mehurčki	3	2	5	279	437	716
Ježeva hišica	2	0	2	118	0	118
Z Igorjem po svetu	4	2	6	180	276	456
Skok v pravljico	3	0	3	253	0	253
Živalske novice	1	5	6	117	880	997
Peter in volk	10	3	13	1544	583	2127
Brundagrrrrrr!	12	1	13	1472	155	1627
Barčica	1	0	1	100	0	100
Mali princ	1	2	3	83	482	565
Loli, Boli in svet, poln čudes	3	2	5	588	330	918
Lepo je biti Koprčan	9	0	9	1728	0	1728
Žabji kralj in Rdeča kapica	12	0	12	2079	0	2079
Skupaj	81	65	146	11965	15062	27027
SKUPAJ	129	79	208	18.419	18.538	36.957

Gostovanja na festivalih

■ 2° Festival Internazionale di Teatro Ragazzi DaDaDù, Trst (IT)
Sergej S. Prokofjev: *Pierino e il lupo*

■ 4. Festival drame i pozorišta balkanskog kulturnog prostora "Teatar na raskršću", Niš (RS)

Staša Prah: *Lepa Vida*

■ 31. FKT Risto Šiškov, Strumica (MK)
Staša Prah: *Lepa Vida*

■ Kulturni bazar v regiji 2023, Koper
Renata Vidič: *Lepo je biti Koprčan*

■ 3. Međunarodni festival profesionalnih pozorišta za decu i mlade, Novi Sad (RS)
Anne Frank: *Dnevnik Ane Frank*

■ 2. Retrovizor, Koper
Dennis Kelly: *Sirote*

Gašper Tič: *Trio*

Goran Vojnovič: *Jugoslavija, moja dežela*

Iztok Mlakar: *Tutošomato*
Karsten Duse – Bernd Schmidt: *Moriti čuječe*

■ 3. Mednarodni otroški festival Pri svetilniku v avgustu

Anne Frank: *Dnevnik Ane Frank*
Oton Župančič: *Mehurčki*

Sergej S. Prokofjev: *Peter in volk*
Branko Ćopić: *Ježeva hišica*

Gostovanja v zamejstvu

■ Slovensko stalno gledališče, Trst (IT)
Andrej Rozman Roza: *Obuti maček*

Staša Prah: *Lepa Vida* (6 predstav)

■ Kulturni center Lojze Bratuž, Gorica (IT)
Primož Suhodolčan: *Živalske novice*

Vanja Korenč, Renata Vidič, Gregor Geč: *Loli, Boli in svet, poln čudes*

■ Kulturni dom Gorica (IT)

Gašper Tič: *Trio*

Sergej S. Prokofjev: *Peter in volk*

Gostovanja v tujini

■ Narodno pozorište Republike Srpske, Banjaluka (BA)

William Shakespeare: *Romeo in Julija* (4 predstave)

■ Gradsko kazalište Žar ptica, Zagreb (HR)
Oton Župančič: *Mehurčki*

Tuja gledališča v Gledališču Koper

■ Narodno pozorište Republike Srpske, Banja Luka (BA)

William Shakespeare: *Romeo in Julija* (7 predstav)

■ HNK Zagreb

Miroslav Krleža: *Leda*

■ HNK Ivana pl. Zajca Rijeka, Drama italiano in B GLAD produkcija (HR)

Igor Weidlich – Giuseppe Nicodemo: *A ritmo di Broadway*

■ Gianfranco Jannuzzo

Gianfranco Jannuzzo: *Recital*

■ Pozorište Prijedor (BA) in Friedrich Ebert Stiftung (RS)

Goran Vojnovič: *Jugoslavija, moja dežela*

■ HNK Ivana pl. Zajca Rijeka, Drama italiano (HR) in Teatro Biondo Palermo (IT)

Emanuele Ladrovandi: *Kamikaze*

■ Dragan Marinković Maca

Dragan Marinković Maca: *Kakva ti je žena takav ti je život*

■ Akademija umetnosti Novi Sad (RS)

Svetlana Aleksijevič: *Černobiljska molitva*

■ Színház- és Filmművészeti Egyetem, Budimpešta (HU)

Mariann Fabók: *Király Erzsi*

■ Fakultet dramskih umetnosti u Beogradu (RS)

Katarina Nikolić: *Prozor*

■ Accademia Dimitri, Verscio (CH)

Kolektiv: *Not Found*

■ Akademia Sztuk Teatralnych im. Stanisława Wyspiańskiego w Krakowie (PL)

Piotr M. Wach: *grzybobranie/ ZIMA NUKLEARNA*

■ ZaTroCaRaMa APS (IT)

Anselmo Luisi, Giulio Settimo: *Clap clap*

■ Gradsko kazalište Žar ptica, Zagreb (HR)
Grigor Vitez: *Antonton*

■ Pozorište mladih Novi Sad (RS)

Po motivih Margarita Minkova: *Kako je odkriveno letenje*

■ Zavod za raziskovanje vizualne in uprizoritvene umetnosti Maribor, Osnovna šola Duplek, Kolektiv Vet(e)rnica, Skopje (MK)

Drevo v času

Nagrada

■ Marjan Nečak – nagrada za odrsko glasbo v uprizoritvi *Lepa Vida* Staša Prah v skladateljevi režiji.

■ PRIPRAVILA M. L. T. IN E. T.

Jaka Ivančič

SLOVENIJA: SIMFONIJA RAZGLEDŌV
SLOVENIA: UNA SINFONIA DI VEDUTE
SLOVENIA: A SYMPHONY OF VIEWS

10. 10. 2024 - 12. 1. 2025

Galerija / Galleria / Gallery
Monfort Portorož / Portorose

www.obalne-galerije.si

OBALNE
GALERIJE
PIRAN
GALLERIE
COSTIERE
PIRANO

OBČINA PIRAN
COMUNE DI PIRANO

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO